

የመድረክ ማኒፌስቶ በድጋሚ አጨቃጫቂ ሆነ

“3000 ዘመን የሚባለው የኢትዮጵያ ታሪክ ከየት የመጣ እንደሆነ አናውቀውም”

አቶ ቡልቻ ደመቅሳ

የመድረክ አባላት ማኒፌስቶውን ለማየት ማክሰኞ ሰኔ 9 ቀን 2001 ለሁለተኛ ጊዜ 5ኪሎ በሚገኘው የደቡብ ህብረት ጽ/ቤት መሰብሰባቸው ታወቀ። ቅርበት ያላቸው ምንጮች በተለይ ለኢትዮጵያ እንደገለጹት በማክሰኞው ስብሰባ በአፌድን ተወካዮች በቀረቡ ሁለት ጉዳዮች የተነሳ በድጋሚ ከፍተኛ አለመግባባት ሊፈጠር ችሏል።

የመጀመሪያው ለአለመግባባቱ ምክንያት የሆነው ሃሳብ የቀረበው በአቶ ቡልቻ ደመቅሳ እንደነበር ምንጮቻችን ይናገራሉ። አቶ ቡልቻ በማኒፌስቶ ገፅ 4 ላይ 3ተኛ አንቀፅ የተዘረዘረው ፈፅሞ እንዲሰረዝ ጠይቀው ነበር። የኢትዮ-ቻናል ምንጮች እንዳሉት አቶ ቡልቻ በሰብተኛው አንቀፅ የሰፈረውን በማጣቀስ “ኢትዮጵያ ስለሚለው ታሪክ ጠቅላላ የአሮሞ ህዝብ አያውቀውም” ብለዋል። ጨምረውም “3000 ዘመን ታሪክ የሚባለውም የምን ታሪክ እንደሆነ አናውቀውም” “ከየት እንዳመጣችሁት አናውቅም” ሲሉ ጠንከር ያለ ሃሳብ መሰንዘራቸውን ምንጮቻችን ገልጸውልናል።

ለማክሰኞው የመድረክ ስብሰባ ቅርበት የነበራቸው የኢትዮ-ቻናል ምንጮች እንደነገሩን አቶ ቡልቻ በማኒፌስቶው ስለ ኢትዮጵያ ታሪክ የሚገለፀው መሰረዝ እንዳለበት ሃሳብ ሲያቀርቡ በሰሜት ተውጠው ነበር። ለተሰብሳቢዎቹ ሃሳባቸውን ሲያብራሩ “የአድዋን ጦርነት ሆነ ድሉን የአሮሞ ህዝብ አያውቀውም። አልተሳተፈበትምም” ማለታቸውን ምንጮቻችን ገልጸውልናል። በሌላም በኩል ከዚህ ፓርቲ ከአፌድን ተወክለው በስብሰባው የተገኙት ዶ/ር ሞጋ በበኩላቸው “ኢትዮጵያ የአፍሪካ ተምሳሌት አይደለችም” የሚል አቁዋማቸውን አንጻርቀው ነበር። እንደ ምንጮቻችን ከሆነ ዶ/ር ሞጋ አቁዋማቸውን ሲያብራሩ “ትላንትና እነዚህን አፍሪካውያን ባሪያ ትሏቸው አልነበረም ወይ? ኢትዮጵያ የአፍሪካ ህብረት እንብርት ናት የምትሉትን የአሮሞ ህዝቦች አናውቀውም ካሉ በኋላ በማኒፌስቶው የተጠቀሰው እንዲሰረዝ ጠይቀዋል።

የአፌድን ተወካዮች ሌላ ያቀረቡት ተቃውሞ በማኒፌስቶው ገፅ 23 አንቀፅ 6/6.7 የተገለጸው ላይ ነበር። በዚህ አንቀፅ “ከአማርኛ በተጨማሪ በበርካታ ህዝብ የሚነገር ሌላ ቋንቋ የፌደራሉ መንግስት የስራ ቋንቋ እንዲሆን ይደረጋል” የሚል ሃሳብ ሰፍሮ ይገኛል። ይሁን እንጂ የአፌድን ተወካዮች አንቀፁ ከፍተኛ እንዳለበት በመግለፅ ማኒፌስቶውን መቃወማቸውን ምንጮቻችን አስረድተውናል። “የአሮሞኛ ቋንቋ የመንግስት የስራ ቋንቋ ይሆናል ተብሎ ሊገፍ ይገባል” ይላሉ ተወካዮቹ።

የተገለጹት ሁለት ሃሳቦች የስብሰባውን ተካፋዮች ከፍተኛ ስሜት ውስጥ ያስገቡና ጭቅጭቅ የፈጠሩ ሆነው መገኘታቸውን የኢትዮ-ቻናል ምንጮች ይናገራሉ። በጉዳዩ ዙርያም በእለቱ የተገኙ የፓርቲው አመራሮች የተለያዩ የተቃውሞ ሃሳቦችን አቅርበው ንትርክም እንድተከስተ ለመረዳት ችለዋል።

በመጨረሻም በማኒፌስቶ ዝግጅት ወቅት ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው የተለያዩ ሃሳቦች የቀረቡ ቢሆንም አቶ በቀለ ጅራቻ በእለቱ በሰጡት አስተያየት “አሁን በጣም ግራ የሚያጋባና መድረክን ሊፈታተን የሚችል ሃሳብ መምጣቱ ጥሩ አይደለም” ብለዋል። በማኒፌስቶው መግቢያ ያለውን አንቀፅ “አባባሉን የማረም ሂደት” እንዲፈፀምበት አብዛኛዎቹ ተሰብሳቢዎች እንደተስማሙበት ምንጮቻችን ያስረዳሉ። ይሁንና “አሮሞኛ የመንግስት ሁለተኛ የስራ ቋንቋ ይሆናል” የሚለው ተቀባይነት ሊያገኝ አልቻለም። ሃሳቡን በውስጡ ታዋቂነት አስቀምጦ ለማለፍ ግን ተስማምተዋል። ቢሆንም አንዳንድ የስብሰባው ተሳታፊዎች “በዚህ አይነት እንዴት መቀጠል እንችላለን?” የሚል ስጋት አድርገዋል። እነዚህ ስጋት ውስጥ የገቡ ተሰብሳቢዎች “እነዚህ ሰዎች የአነግን ሃሳብ እንዳለ እንዲፈፀም እየፈለጉ ነው” በሚል ግራ እንደተጋቡ ምንጮቻችን ተናግረዋል።

ይህ በእንዲህ እንዳለ የመድረክ አመራር አባላት የሚያደርጉት ስብሰባ ምስጢር እይወጣ ለተለያዩ ጋዜጦች እየተሰጠ መሆኑን በተመለከተ በስብሰባው ማሳሰቢያ ተሰጥቶብታል። እያንዳንዱ የፓርቲ አመራር ራሱን መጠበቅ እንዳለበት በማሳሰቢያ መልክ እንደተነገረ የኢትዮ-ቻናል ቅርበት ያላቸው ምንጮች አስረድተዋል። ይህ ምስጢር የማውጣቱ ችግር በተለይ አንዳንድ ፓርቲዎች ወደ መጨረሻ አካባቢ መድረኩን ከተቀላቀሉ በኋላ የተፈጠረ መሆኑ መገለጹንም ለመረዳት ችለናል።